Werkplan uitvoering restauratie

Instandhouding gebouw - beschermende maatregelen monumentale onderdelen

Project
S04622 ARTIS Aquarium AMSTERDAM

Contactpersoon
5.1, 2, e

Referentie
2202-16953

Versie
0.1

't Harde
1 maart 2022

Datum
1 maart 2022

Referentie
2202-16953- v 0.1

Document vrijgave

Door:	Naam:	Functie:	Datum:	Paraaf:
Opgesteld	5.1, 2, e	Planvoorbereider Restauratie	1-3-2022	
Gecontroleerd	5.1, 2, e	Projectleider	1-3-2022	(invulveld)

Revisiebeheer

Revisie nummer:	Wijzigingen:	Datum:	Opgesteld door:
0.1	Opstellen eerste versie	1-3-2022	5.1, 2, e
	(invulveld)	(invulveld)	(invulveld)
	(invulveld)	(invulveld)	(invulveld)

Distributie

Aan:	Aantal:	Wijze:	Afkorting:
Opdrachtgever ARTIS		Digitaal	(invulveld)
BBN			(invulveld)
OTH			(invulveld)
Verlaan en Bouwstra			
M&A			

Inhoudsopgave

Document vrijgave 2
Revisiebeheer 2
Distributie 2

1 Algemeen 5

1.1 Algemeen 5
1.2 Projectinformatie 5
1.3 Doel van dit werkplan 6
1.4 Betrokken partijen 6

2 Besteksartikelen 7

3 Bouwdeel A beganegrond 8

3.1 Overzicht beganegrond 8
3.2 Waardestelling monumentaal 9
3.3 Beschermende maatregelen 10

4 Bouwdeel A 1e (tussen)verdieping 11

4.1 Overzicht beganegrond 11
4.2 Waardestelling monumentaal 12
4.3 Beschermende maatregelen 13

5 Bouwdeel A 2e (tussen)verdieping 15

5.1 Overzicht 2e (tussenverdieping) 15
5.2 Waardestelling monumentaal 16
5.3 Beschermende maatregelen 16

6 Bouwdeel B beganegrond 17

6.1 Overzicht beganegrond 17
6.2 Waardestelling monumentaal 18
6.3 Beschermende maatregelen 19

7 Bouwdeel B 1e (tussen)verdieping 20

7.1 Overzicht beganegrond 20
7.2 Waardestelling monumentaal 21
7.3 Beschermende maatregelen 22

8 Bouwdeel B 2e (tussen)verdieping 24

8.1 Overzicht 2e (tussenverdieping) 24
8.2 Waardestelling monumentaal 25
8.3 Beschermende maatregelen 25

9 Bouwdeel C 26
10 Planning 26

1 Algemeen

1.1 Algemeen

Dit werkplan heeft betrekking op de door Salverda Bouw, hierna Salverda, uit te voeren restauratiewerkzaamheden van het werk Restauratie Aquarium ARTIS.

Met name genoemd de beschermende maatregelen. Hoofddocument van de omschreven werkzaamheden is:

Bestek:

Ten behoeve van:
- *Restauratie en herontwikkeling Aquariumgebouw Artis*
- *Plantage Middellaan 53*
- *1018DC Amsterdam*

BESTEKSDEEL 1: Bouwkundige werkzaamheden
Monumentnummer:
4108 (complexnummer 518277)
Besteknummer: 644B

Datum: 26-2-2021 / 05-05-2021 / 8-6-2021 / 3-12-2021
- *Versie: V2, aanbesteding*
- *Versie: V3, aanbesteding + nota02*
- *Versie V3, aanbest. incl nota 02-04*
- *Versie V5, met verzamelnota ingevoegd 15-11-2021*
- *Versie V6, met bezuinigingen ingevoegd 20-11-2021, gemarkeerd bezu01*
- *Versie V7 met correcties op bezu01, 9-12-2021 gemarkeerd bezu01v2*

1.2 Projectinformatie

Het project Aquarium ARTIS, wordt constructief hersteld en vernieuwen we de complete binnenzijde. Zichtlijnen en toegankelijke routes worden vernieuwd en verplaatst. Vloeren worden vervangen, akoestische plafonds worden aangebracht, er komen geïsoleerde voorzetwanden en alles wordt gesausd en geschilderd.

De gehele buitenzijde wordt gerestaureerd en verduurzaamd. Het complete dak wordt geïsoleerd en voorzien van zinken bekleding. Gevels krijgen een nieuwe afwerking en het natuursteen wordt hersteld. Kozijnen worden gerestaureerd en voorzien van speciaal isolerend monumentenglas.

Gebouw/ projectinformatie:

Onderdeel:	**Naam:**	
Objectnaam	Aquarium ARTIS	
Adres	Plantage Middenlaan 53	Amsterdam
Monumentnummer	4108; complexnummer 518277 ARTIS	
Contactpersoon/ beheerder monument	ARTIS	

Bouwjaar	1881
Kadastraal nummer	5142

Locatie: Plantage Middenlaan 53 Amsterdam

1.3 Doel van dit werkplan

Het werkplan biedt inzicht in de werkwijze van beschermen van monumentale onderdelen van het gebouw tijdens de werkzaamheden.

1.4 Betrokken partijen

Opdrachtgever:

Naam	ARTIS Amsterdam
Adres	Plantage Middenlaan 53
Postcode en plaats	1018 DC Amsterdam
Contactpersoon	5.1, 2, e
E-mail	5.1, 2, e @artis.nl
Telefoon	5.1, 2, e

Opdrachtnemer:

Naam	Salverda Bouw
Adres	Industrieweg 13
Postcode en plaats	8084 GS, 't Harde
Kvk- nummer	5.1, 2, f
Contactpersoon	5.1, 2, e
E-mail	5.1, 2, e @salverda.nl
Telefoon	5.1, 2, e

2 Besteksartikelen

Bestek paragraaf: 05.00.20
BESCHERMENDE MAATREGEL (d3)
Bij het aanbrengen van tijdelijke voorzieningen aan het bestaande gebouw mogen geen schroeven, spijkers bouten, lijm, tape of degelijke bevestigingen aan bestaande te handhaven constructies worden toegepast; alle tijdelijke voorzieningen aan te brengen d.m.v. klemmen o.g. Alle voorzieningen die niet aan bovenstaande eisen kunnen voldoen vooraf te overleggen met de directie.

05.41.19-a BESCHERMING IN HET INTERIEUR (d2)
1. BESCHERMINGEN IN HET INTERIEUR
- te handhaven monumentale onderdelen en ornamenten beschermen met een bekleding met steenwoldeken o.g. verend materiaal en een afwerking met een plaatmateriaal underlayment o.g. hard materiaal
- doorgangen waar transporten plaatsvinden degelijk te beschermen met harde afscherming op verende ondergrond aan drie zijden van de stijlen van de doorgang
- alle overige doorgangen in de dagkant voorzien van een beschermingsstrook van underlayment 12 mm o.g. tot 1,2 m hoogte
- t.p.v. te handhaven vloerafwerkingen de vloer te beschermen met een folie en afdekking met zachtboard o.g. en een harde beloopbare plaat t.p.v. de loopzones.

.01 HET WERK
- beschermen van te handhaven onderdelen en vlakken in het gebouw en t.p.v. de toegangen tot het gebouw. De bescherming van te handhaven onderdelen en oppervlakken aanbrengen, zo nodig tijdens het werk aanvullen en onderhouden; de bescherming zo nodig uitbreiden waar nodig t.p.v. nieuw aangebrachte onderdelen.

3 Bouwdeel A beganegrond

3.1 Overzicht beganegrond

Groene zone (entree en verkeersruimten)

- Aanpassingen vloerniveau 's vervangen vloerafwerking;
- Vernieuwen wandafwerking;
- Vernieuwen/aanhelen plafonds en aanbrengen akoestische voorzieningen;
- Vervangen installatiewerk;
- Realiseren bouwkundige doorbraken;
- Herstel- en restauratiewerk gevelelementen;
- Herstelwerk bestaande trap.

Blauwe zone

- Verwijderen bestaande inventaris en inbouwpakket;
- Vernieuwen en niveau aanpassingen betoncontructievloer
- Plaatsen lift;
- (Constructieve) interieur aanpassingen ten behoeve van het ontwerp;
- Herstelwerk troggegewelf vloeren (komen in het zicht);
- Vernieuwing indeling en afwerkingen;
- Aanbrengen nieuw installatiewerk.

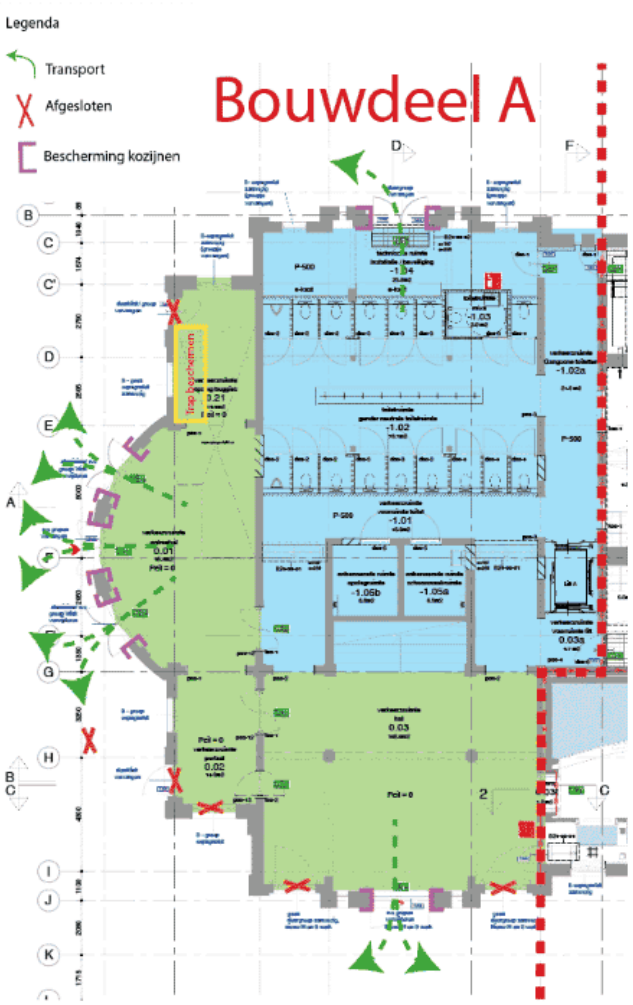

3.2 Waardestelling monumentaal

De entree en verkeersruimten vallen onder restauratiecategorie 2.

- Onderdelen in monumentaal pand -> repareren;
- Noodzakelijk onderhoud en waar nodig verbeteren;
- Beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

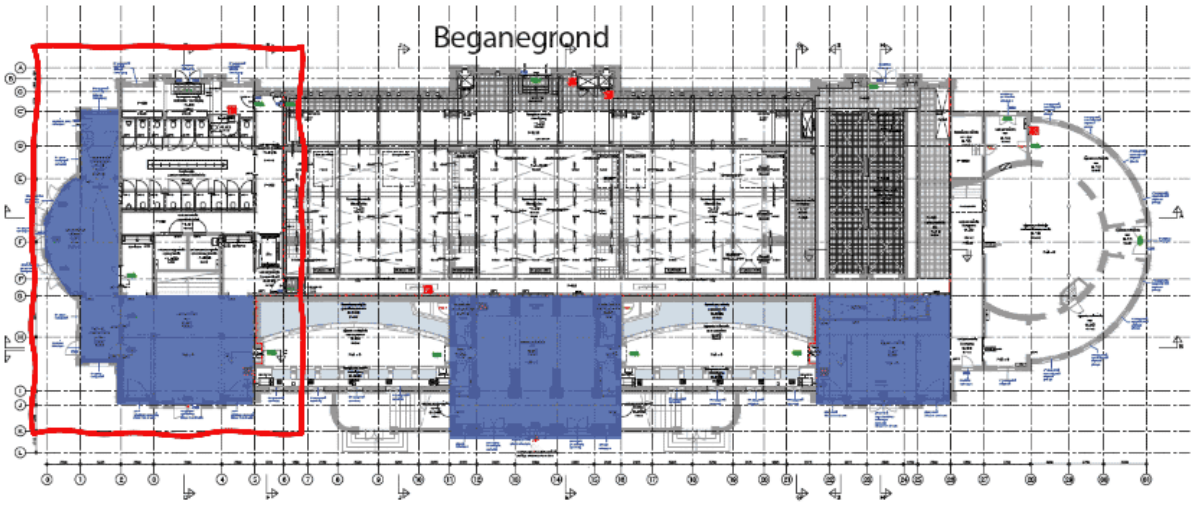

De nieuwe toiletgroepen zijn restauratiecategorie 3 zijn op onderstaande tekeningen in groen weergegeven.

- Toiletgroep is onderdeel in monumentaal pand -> vernieuwen volgens planvoorstel;
- Werkzaamheden als in ontwerp opgenomen.

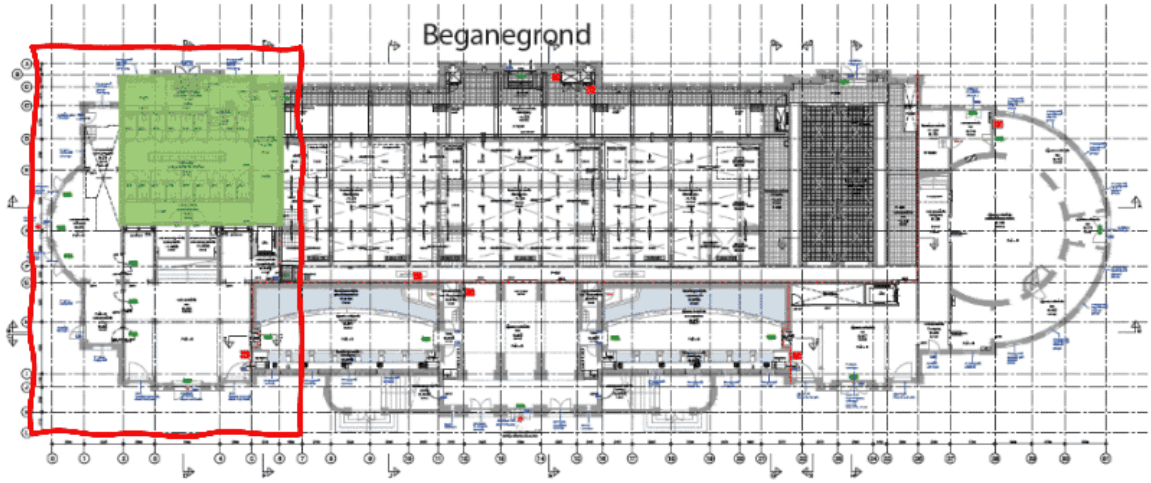

3.3 Beschermende maatregelen

- Buiten- en binnendeuren in de transportroute welke hersteld en hergebruikt worden nummeren, uitnemen en opslaan in diorama;
- Openingen voorzien van tijdelijke deuren en toegangscontrole bouwplaats;
- Kozijnen en hoeken van gevels beschermen met deken en underlyment 12mm (momentvast gemonteerd aan ondergrond) zowel de binnenzijde en buitenzijde de kwetsbare hoeken;

- Bestaande monumentale traptreden beschermen door overlagen van de treden met underlyment 12mm (geldt voor alle verdiepingen);
- Monumentale leuning beschermen door overkleden met eerst beschermingsdekens en daarna underlyment 12;
- Vrijstaande leuningen demonteren voor hergebruik en opslaan in het diorama (geldt voor alle verdiepingen).

4 Bouwdeel A 1e (tussen)verdieping

4.1 Overzicht beganegrond

Rode zone hoog monumentaal, (Vestibule)

- Restaureren van plafond en legramen;
- Herstel van wandwandafwerkingen; (stuc- sauswerk + imitatieschilderwerk)
- Vernieuwen van vloer- trapafwerking (niet monumentaal);
- Vervangen van installatiewerk;
- Aanbrengen akoestische voorzieningen.

Groene zone (verkeersruimten)

- Aanpassingen vloerniveau 's vervangen vloerafwerking;
- Vernieuwen wandafwerking;
- Vernieuwen/aanhelen plafonds
- Vervangen installatiewerk;
- Realiseren bouwkundige doorbraken;
- Herstel- en restauratiewerk gevelelementen;
- Aanbrengen akoestische voorzieningen.

4.2 Waardestelling monumentaal

De vestibule en direct aangrenzende verkeersruimten zijn hoog monumentaal. In deze ruimten zijn met name restauratiewerkzaamheden aan het plafond en wanden. Uitgangspunten zijn:

- Hoog monumentaal -> Conserveren / onderhoud;
- Noodzakelijk onderhoud en zoveel mogelijk behouden;
- Zorgvuldig beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

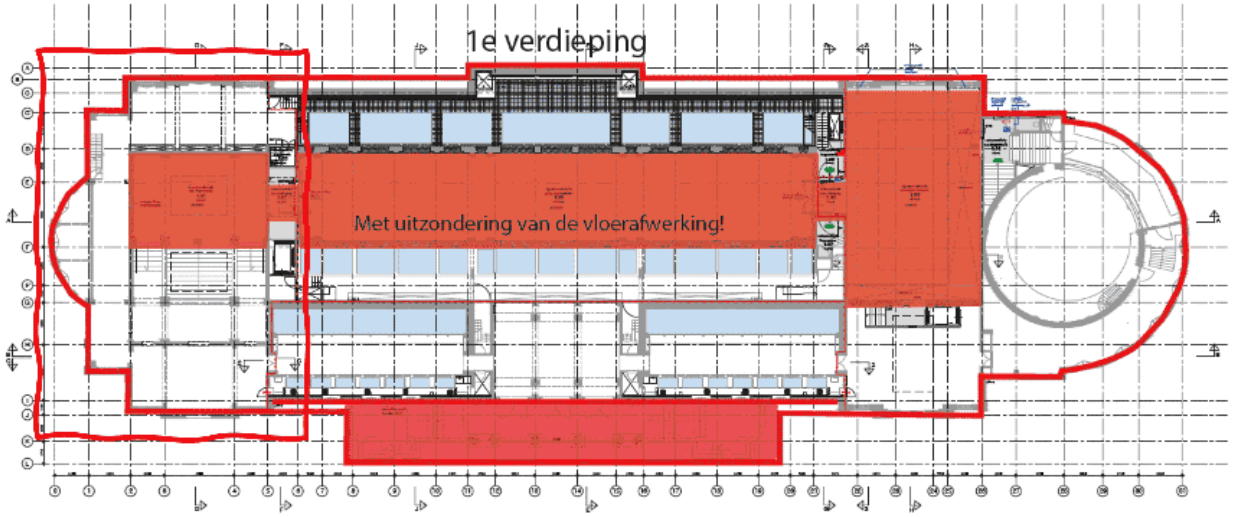

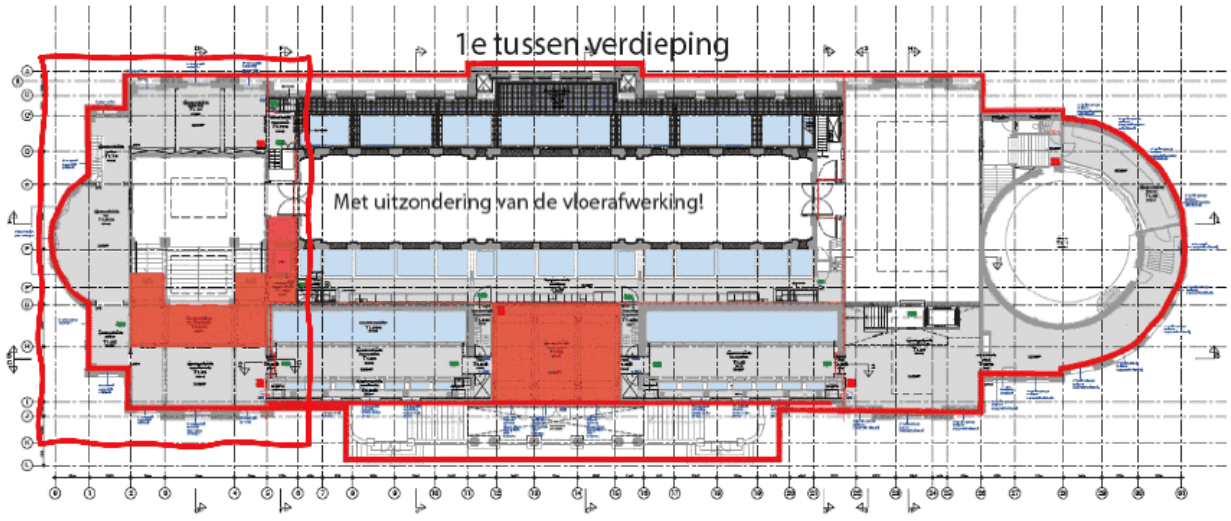

De ruimten grenzend aan de buitengevel zijn restauratiecategorie 2 zijn op onderstaande tekeningen in blauw weergegeven.

- Monumentaal -> repareren;
- Noodzakelijk onderhoud en waar nodig verbeteren;
- Beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

4.3 Beschermende maatregelen

Vestibule:

- Natuursteen en marmer balustrades zorgvuldig inpakken met dekens en omkleden met 12 mm underlyment;
- Kolommen inpakken met dekens en omkokeren met 12mm underlyment tot hoogte van circa 2.50m1 vanaf vloerniveau;
- Wanden in grenzend aantrappen beschermen met 12mm underlyment, iets vrijhouden van vloer om vloerafwerking te verwijderen.

Verkeersruimten rondom vestibule;

- Aangrenzende wanden voorzien van wand bescherming, 12mm underlyment tot hoogte circa 2.50 m1 vanaf vloerniveau;
- Regelwerk met plug en schroef bevestigen op wanden ter plaatse van stucwerk, zoals oranje gearceerd aangeven op onderstaande afbeelding;
- Wanden in grenzend aantrappen beschermen met 12mm underlyment, iets vrijhouden van vloer om vloerafwerking te verwijderen.

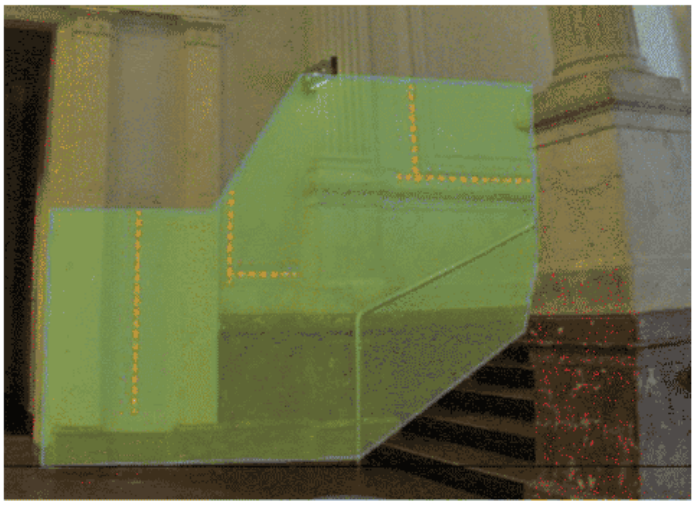

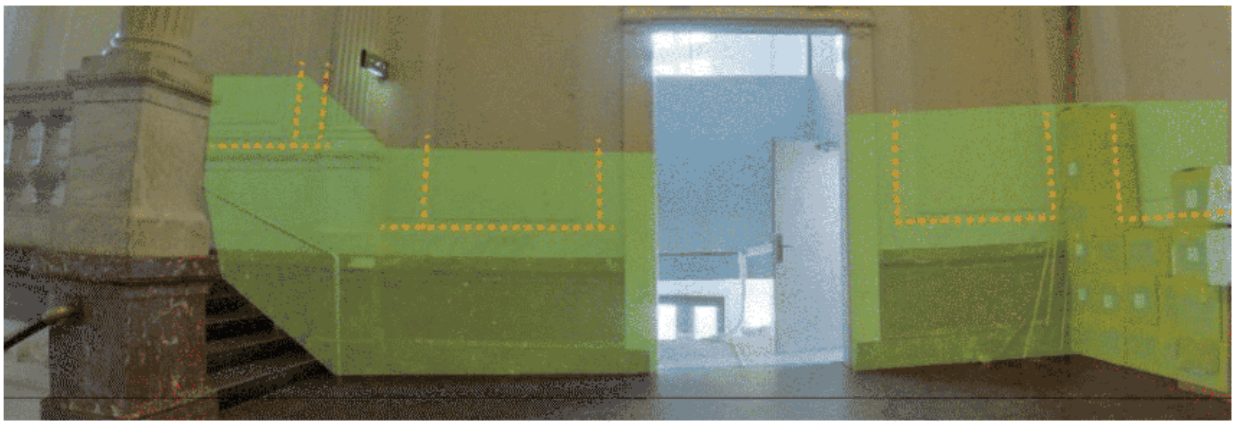

Ruimten aangrenzend aan de buitengevels;

- Geen aanvullende beschermingsmaatregelen.

5 Bouwdeel A 2e (tussen)verdieping

5.1 Overzicht 2e (tussenverdieping)

Groene zone

- Aanpassingen vloerniveau 's vervangen vloerafwerking;
- Vernieuwen wandafwerking;
- Vernieuwen/aanhelen plafonds
- Vervangen installatiewerk;
- Realiseren bouwkundige doorbraken;
- Herstel- en restauratiewerk gevelelementen;
- Aanbrengen akoestische voorzieningen

Installatiezolder

- Aanbrengen vloer;
- Functioneel inrichten ten behoeve van installaties;
- Afbouw werkzaamheden volgens planvoorstel.

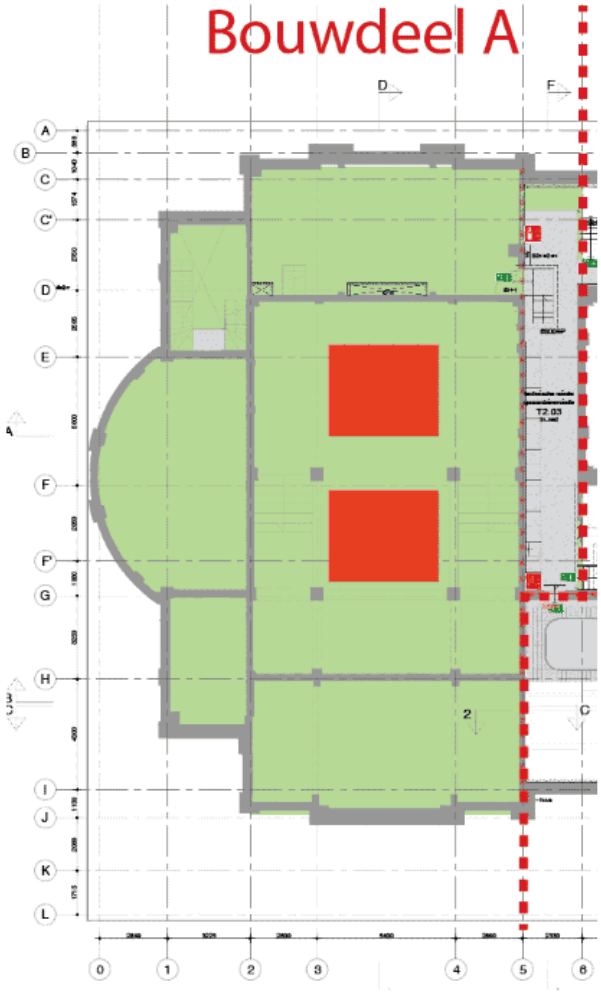

5.2 Waardestelling monumentaal

De ruimten op de 2e (tussen) verdieping zijn restauratiecategorie 2 en op onderstaande tekeningen in blauw weergegeven.

- Monumentaal -> repareren;
- Noodzakelijk onderhoud en waar nodig verbeteren;
- Beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

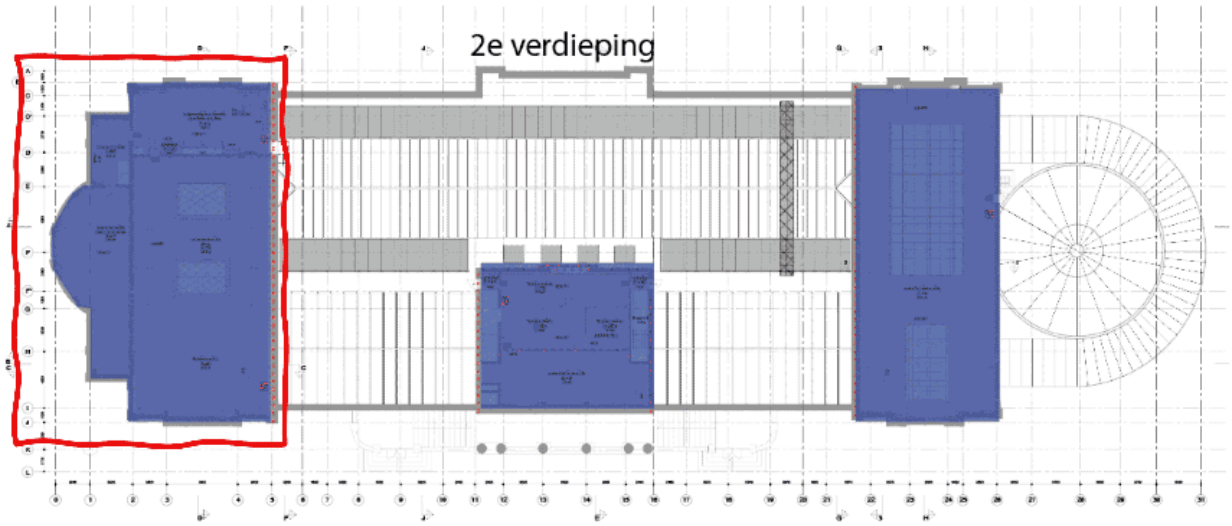

5.3 Beschermende maatregelen

- Bestaande monumentale traptreden beschermen door overlagen van de treden met underlyment 12mm (geldt voor alle verdiepingen);
- Monumentale leuning beschermen door overkleden met eerst beschermingsdekens en daarna underlyment 12;
- Vrijstaande leuningen demonteren voor hergebruik en opslaan in het diorama (geldt voor alle verdiepingen);
- Aanvullende functionele bescherming passend bij de werkzaamheden.

6 Bouwdeel B beganegrond

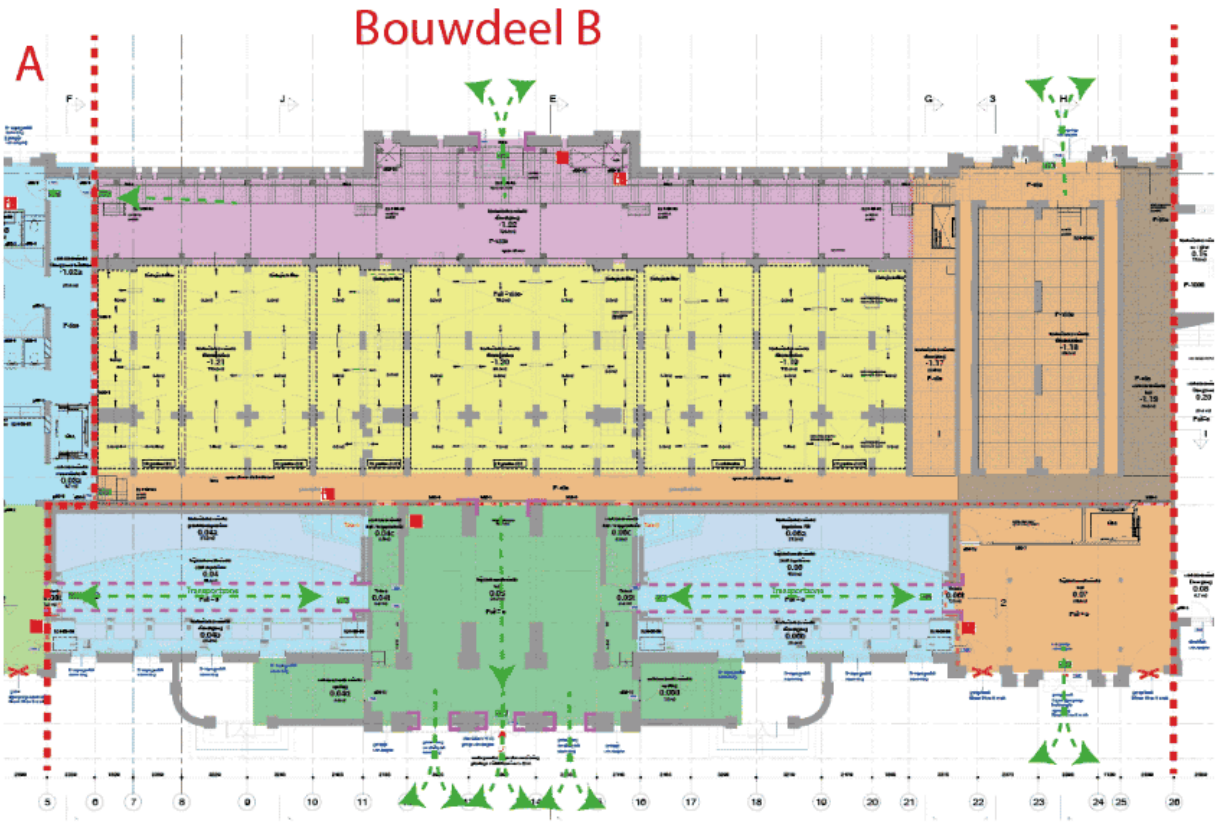

6.1 Overzicht beganegrond

Paarse zone (zoutwaterzijde)

- Verwijderen van bestaande metselwerk constructie, vloeren en installaties;
- Realiseren van verdiepte kelderbak met betonnen opbouw aquaria;
- Plaatsen van geïsoleerde voorzetwand buitengevel;
- Vernieuwen LSS-watersysteem;
- Herstel- en restauratiewerk gevel.

Gele zone (bassins)

- Spaarzaamlijk en functioneel herstel- en restauratiewerk metselwerk;
- Vernieuwen LSS-watersysteem met bouwkundige voorzieningen;
- Aanbrengen gebouwgebonden installatiewerk.

Oranje zone (techniek- verkeersruimten)

- (Constructieve) interieur aanpassingen ten behoeve van het ontwerp;
- Spaarzaamlijk herstel- en restauratiewerk metselwerk;
- Vernieuwen (deel) van de vloerafwerking;
- Vervangen troggegewelfvloeren.

Groene zone (verkeersruimte)

- Restaureren van plafond;
- Herstel van wandwandafwerkingen; (stuc- sauswerk + imitatieschilderwerk)
- Vernieuwen van vloerafwerking (niet monumentaal);
- Vervangen van installatiewerk;
- Aanbrengen akoestische voorzieningen.

Blauwe zone (jaren '90 bakken)

- Buiten scope Salverda.

6.2 Waardestelling monumentaal

De bassins zijn hoog monumentaal. In deze ruimten zij is met name restauratiewerkzaamheden aan het metselwerk voorzien en functioneel herstel van de vloeren. Uitgangspunten zijn:

- Hoog monumentaal -> Conserveren / onderhoud;
- Noodzakelijk onderhoud en zoveel mogelijk behouden;
- Zorgvuldig beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

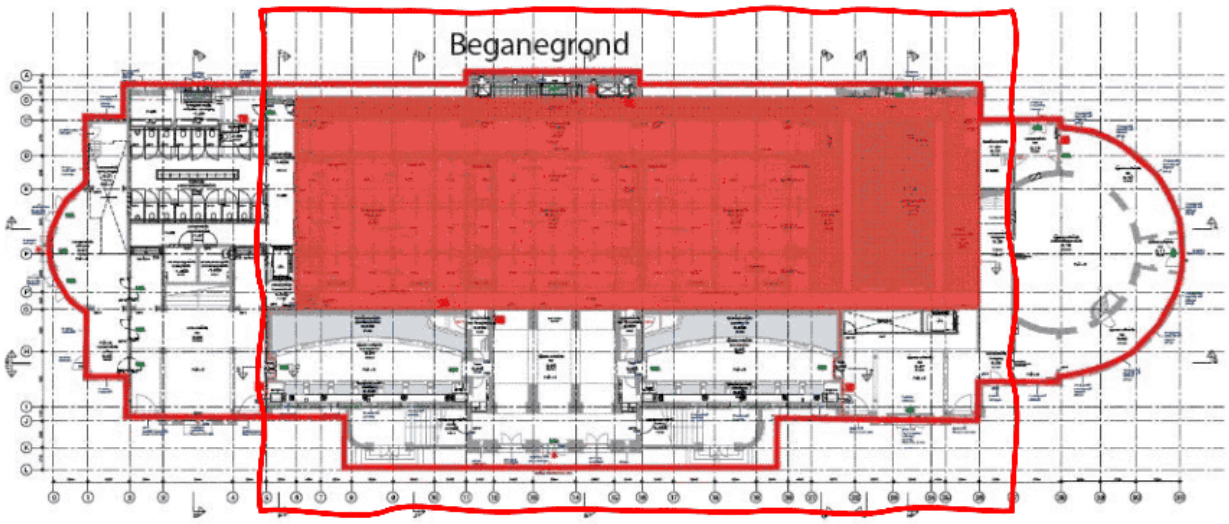

De ruimten aan de voorgevel zijn restauratiecategorie 2 en op onderstaande tekeningen in blauw weergegeven.

- Monumentaal -> repareren;
- Noodzakelijk onderhoud en waar nodig verbeteren;
- Beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

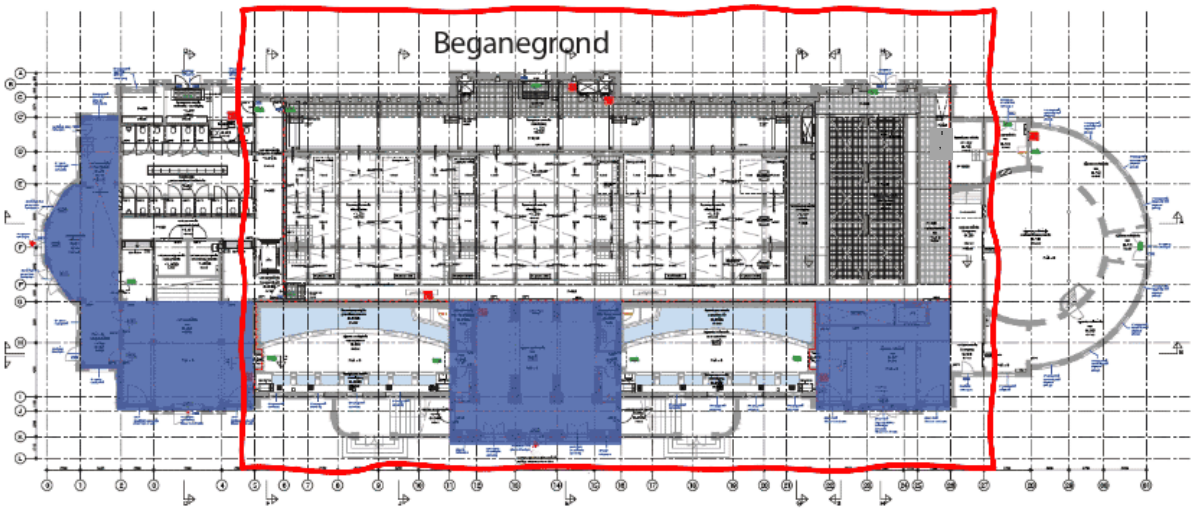

6.3 Beschermende maatregelen

Beschermende maatregelen algemeen

- Deuren in transportroute uitnemen en opslaan in diorama;
- Openingen voorzien van tijdelijke deuren;
- Kozijnen en hoeken van gevels beschermen met deken en underlyment (momentvast gemonteerd aan ondergrond);
- Kwetsbare hoeken beschermen met deken en underlyment.

Beschermende maatregelen bassins

- Water blijft aanwezig zolang dit geen belemmering vormt voor de uitvoering;
- Daar waar mogelijk worden bassins gefaseerd leeggepompt en voorzien van sproei-installatie/folie om het bestaande metselwerk vochtig te houden;
- Bassins worden afgedekt met folie en overloopbare constructie ten behoeve van uitvoering werkzaamheden en veiligheid vaklieden.

Beschermende maatregelen jaren '90

- Bestaande vloer afdekken met deken en 12mm underlyment;
- Wanden beschermen met opstaand 12 mm underlyment circa 1.20 m1 hoog.

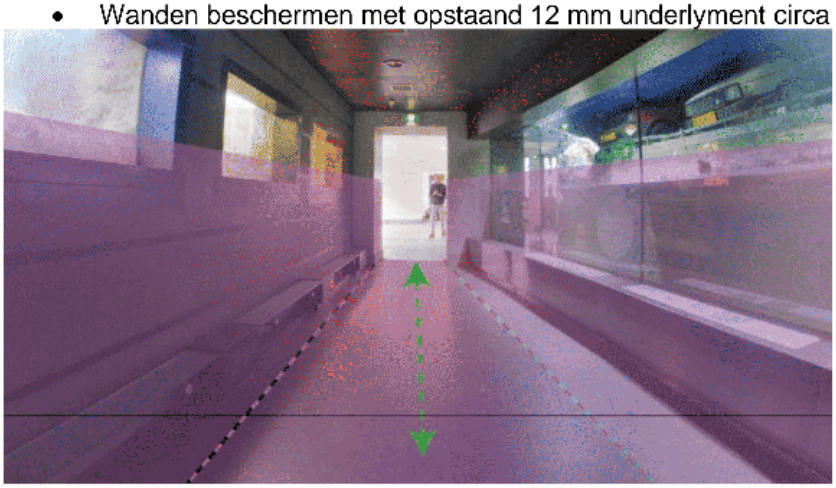

7 Bouwdeel B 1e (tussen)verdieping

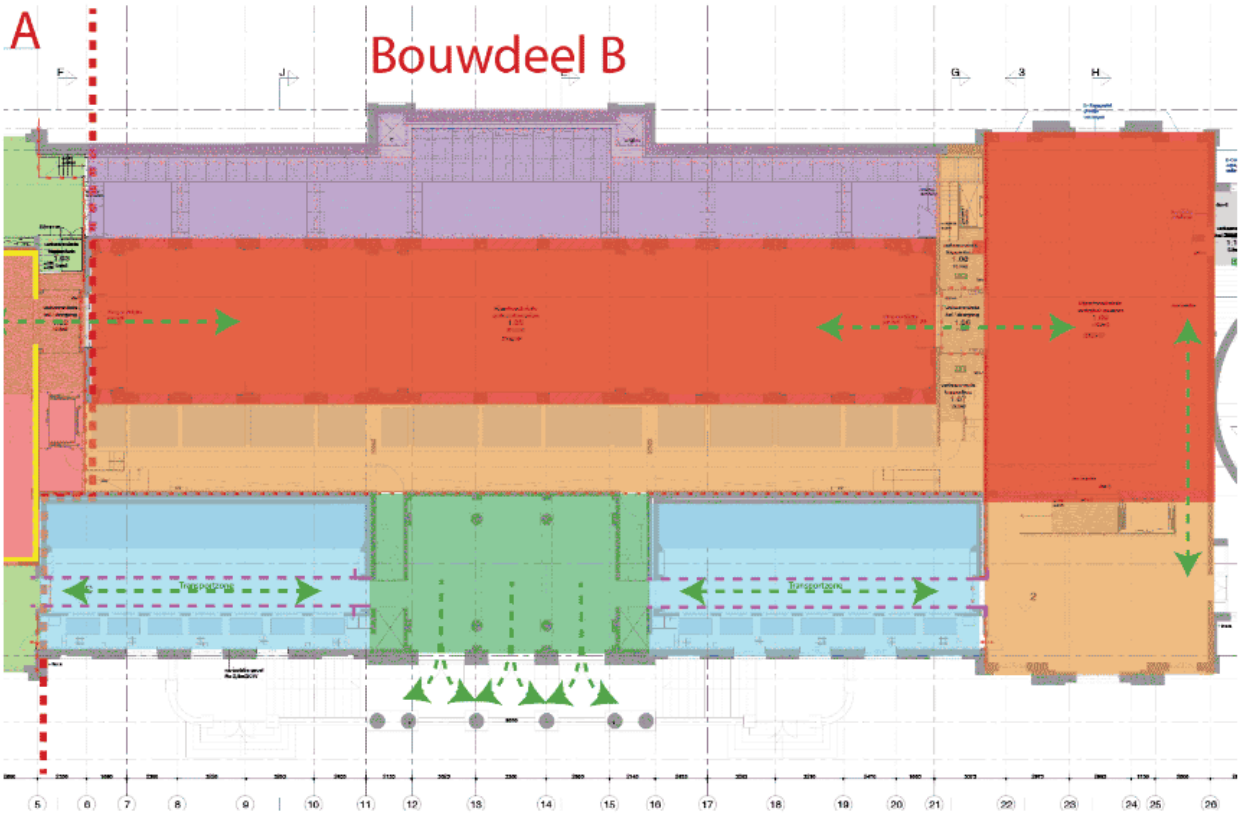

7.1 Overzicht beganegrond

Paarse zone (zoutwaterzijde)

- Verwijderen van bestaande metselwerk constructie, vloeren en installaties;
- Realiseren van verdiepte kelderbak met betonnen opbouw aquaria;
- Plaatsen van geïsoleerde voorzetwand buitengevel;
- Vernieuwen LSS-watersysteem;
- Herstel- en restauratiewerk gevel.

Rode zone (grote en kleine zaal)

- Restaureren van plafonds;
- Herstel van wandwandafwerkingen stuc- sauswerk + voorzetwanden ter plaatse zoutbelasting;
- Vernieuwen van vloerafwerking (niet monumentaal);
- Vervangen van installatiewerk;
- Aanbrengen akoestische voorzieningen.

Oranje zone (techniek- verkeersruimten)

- (Constructieve) interieur aanpassingen ten behoeve van het ontwerp;
- Vervangen LSS-watersysteem en gebouwgebonden installaties;
- Afbouw- en schilderwerkzaamheden.

Groene zone (entreehal)

- Restaureren van plafond;
- Herstel van wandwandafwerkingen; (stuc- sauswerk + imitatieschilderwerk)
- Vernieuwen van vloerafwerking (niet monumentaal);
- Vervangen van installatiewerk;
- Aanbrengen akoestische voorzieningen.

Blauwe zone (jaren '90 bakken)

- Buiten scope Salverda.

7.2 Waardestelling monumentaal

De grote- en kleine zaal met entree zijn hoog monumentaal. Het afbouwpakket van de grote zaal is nog niet volledig uitgewerkt.

- Hoog monumentaal -> Conserveren / onderhoud;
- Noodzakelijk onderhoud en zoveel mogelijk behouden;
- Zorgvuldig beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

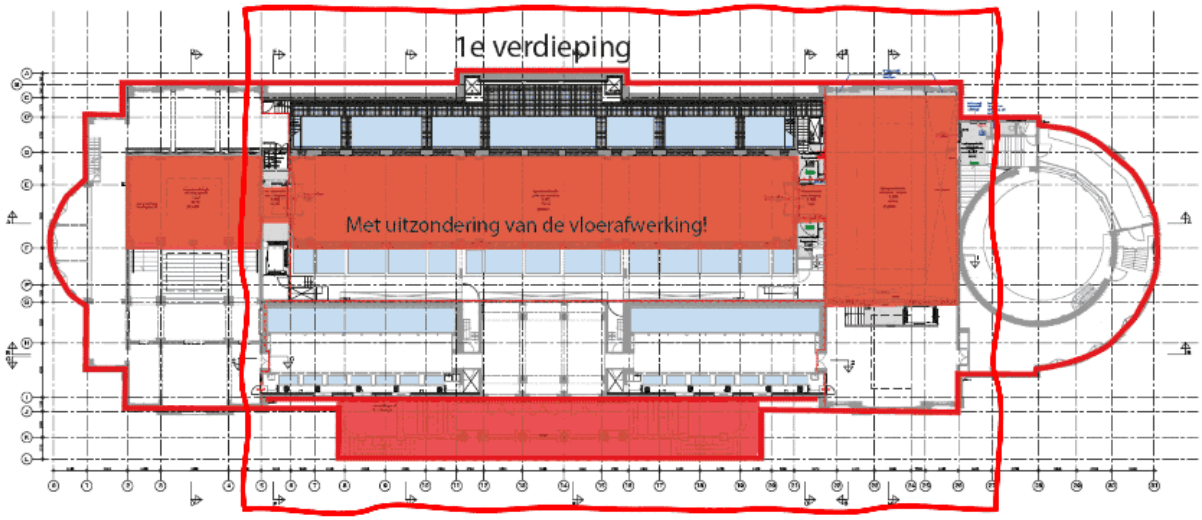

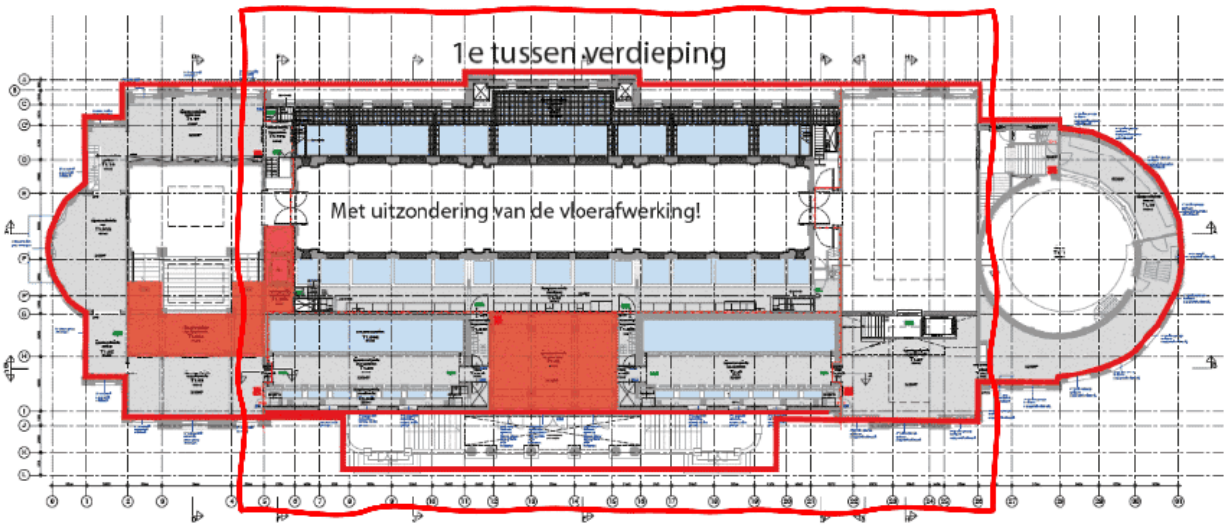

De ruimten op de 2e (tussen) verdieping zijn restauratiecategorie 2 en op onderstaande tekeningen in blauw weergegeven.

- Monumentaal -> repareren;
- Noodzakelijk onderhoud en waar nodig verbeteren;
- Beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

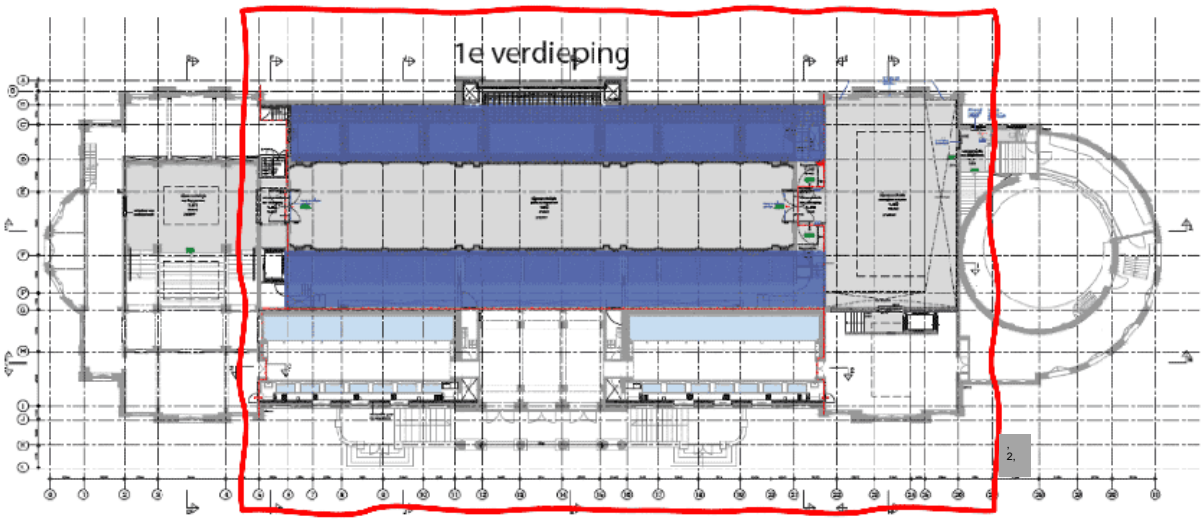

7.3 Beschermende maatregelen

Beschermende maatregelen algemeen

- Deuren in transportroute uitnemen en opslaan in diorama;
- Openingen voorzien van tijdelijke deuren;
- Kozijnen en hoeken van gevels beschermen met deken en underlyment (momentvast gemonteerd aan ondergrond);
- Kwetsbare hoeken beschermen met deken en underlyment.

Beschermende maatregelen grote en kleine zaal

- Vloerafwerking en afwerkvloer worden verwijderd – geen bescherming;
- Wanden worden hersteld in de kleine zaal – geen monumentale waarde;
- Constructieve wanden grote zaal worden voorzien van voorzetwanden;
- Ruimte wordt voorzien van loopsteiger om werkzaamheden aan plafond en installatie uit te voeren.

Beschermende maatregelen entree

- Kolommen inpakken met dekens en omkokeren met 12mm underlyment tot hoogte van circa 2.50m1 vanaf vloerniveau (gele acering);
- Wanden volledige ruimte beschermen met 12mm underlyment, hoogte circa 1.20mm iets vrijhouden van vloer om vloerafwerking te verwijderen (groene acering);
- Regelwerk met plug en schroef bevestigen op wanden ter plaatse van stucwerk, zoals oranje gearceerd aangeven op onderstaande afbeelding.

Beschermende maatregelen jaren '90

- Bestaande vloer afdekken met deken en 12mm underlyment;
- Wanden beschermen met opstaand 12 mm underlyment circa 1.20 m1 hoog;
- Uitvoering gelijk aan beganegrond.

8 Bouwdeel B 2e (tussen)verdieping

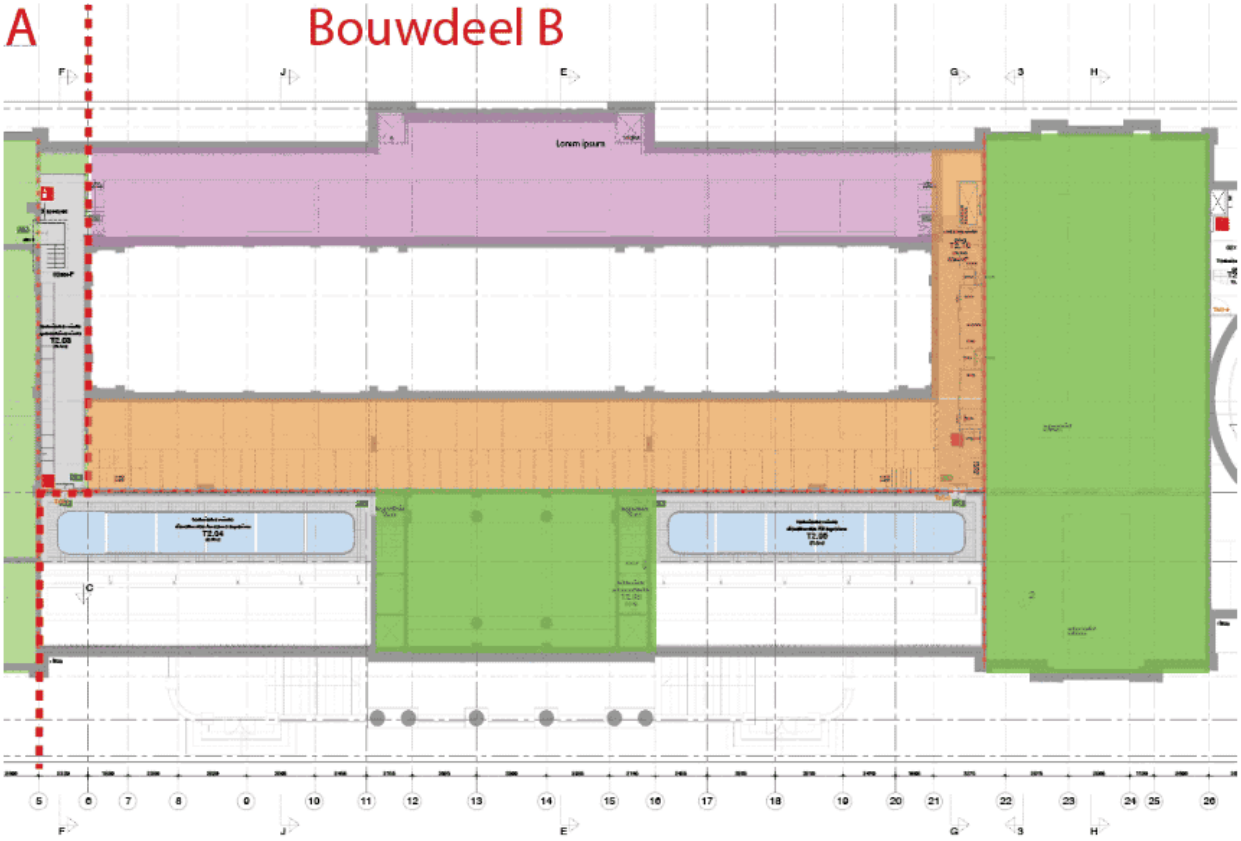

8.1 Overzicht 2e (tussenverdieping)

Groene zone (installatie ruimten)

- Aanpassingen ten behoeve van installatiewerk.

Paarse zone (zoutwaterzijde)

- Verwijderen van bestaande metselwerk constructie, vloeren en installaties;
- Realiseren van verdiepte kelderbak met betonnen opbouw aquaria;
- Plaatsen van geïsoleerde voorzetwand buitengevel;
- Vernieuwen LSS-watersysteem;
- Herstel- en restauratiewerk gevel.

Oranje zone (techniek- verkeersruimten)

- (Constructieve) interieur aanpassingen ten behoeve van het ontwerp;
- Vervangen LSS-watersysteem en gebouwgebonden installaties;
- Afbouw- en schilderwerkzaamheden.

8.2 Waardestelling monumentaal

De ruimten op de 2e (tussen) verdieping zijn restauratiecategorie 2 en op onderstaande tekeningen in blauw weergegeven.

- Monumentaal -> repareren;
- Noodzakelijk onderhoud en waar nodig verbeteren;
- Beschermen waar nodig tijdens de uitvoering.

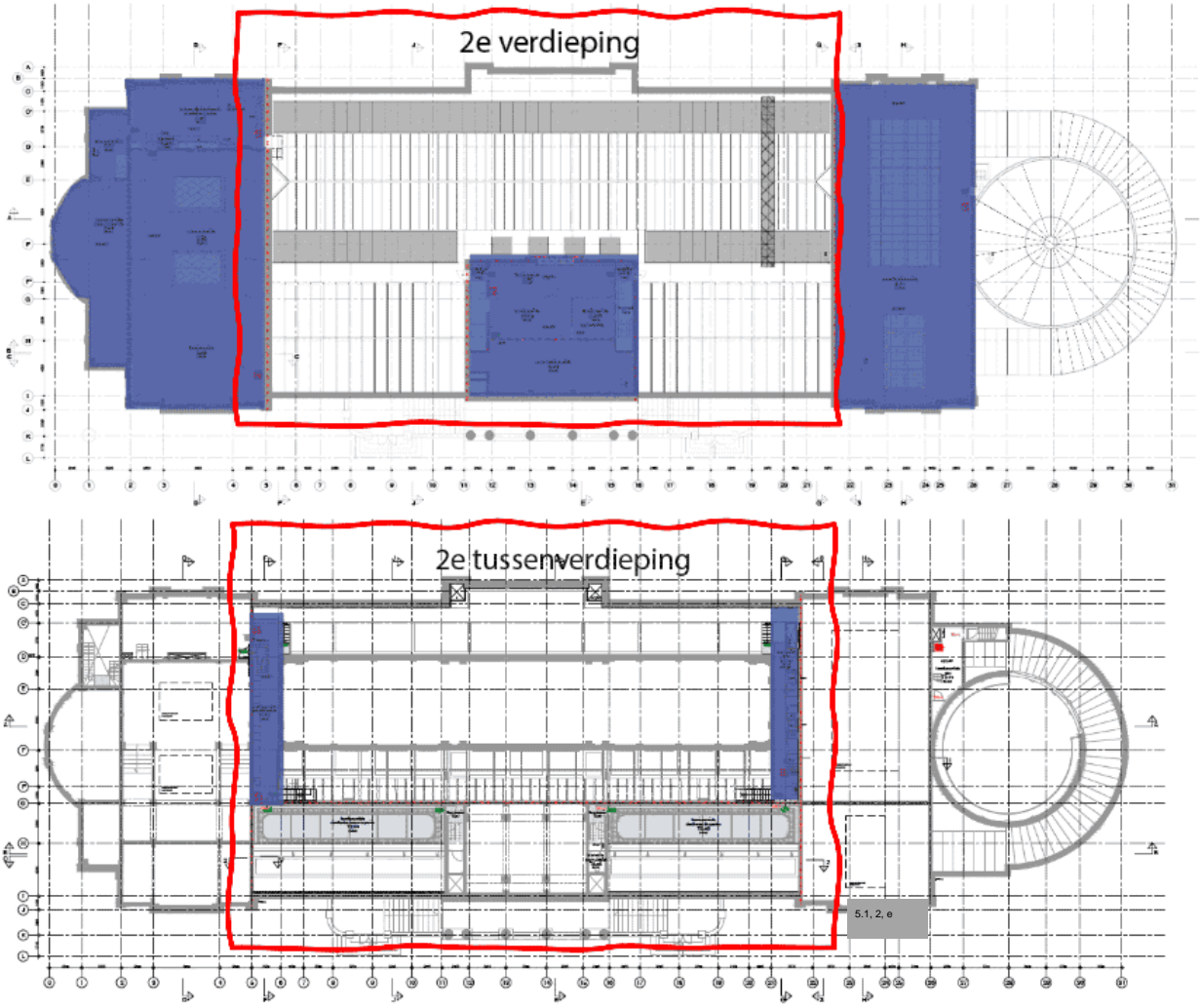

8.3 Beschermende maatregelen

- Functionele bescherming passend bij de werkzaamheden.

9 Bouwdeel C

Bouwdeel maakt geen deel uit van de scope

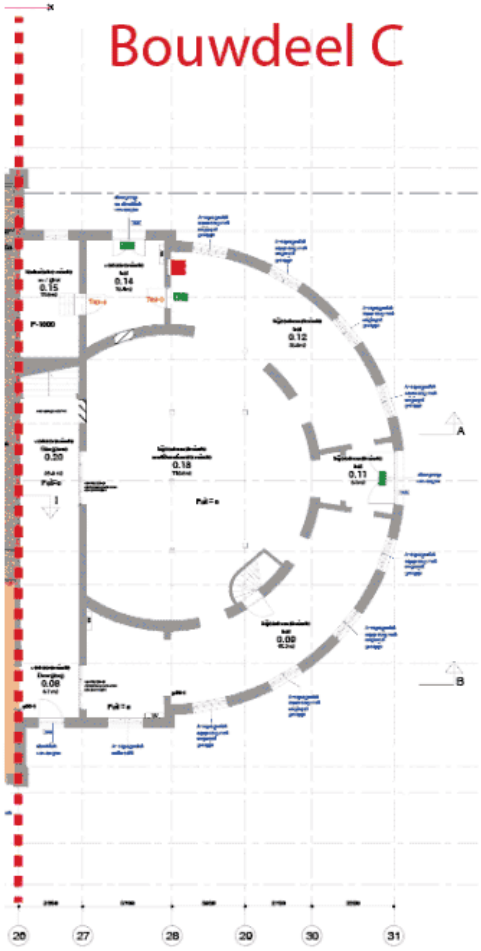

10 Planning

Sleuteloverdracht gebouw: 10 maart 2022
Start veiligstellen: 4 april 2022
Uitvoering 3D scan: tussen 10 maart en 4 april 2022
Verwachte startdatum sloopwerk: 2 mei 2022